دەسکەوتەکان و مافەکانی کورد لەپاش ڕاپەرینەوە … ئەحمەد کامەران

ڕاپەرین یاخود شۆڕش, ئەم دەستەواژەیە لەلایەن چینی هەژاران و کرێکاران و گەلی ستەملێکراو درووست بووە, ئەمەش بەهۆی ئەوەی کە ئەو گەلە یاخود ئەو چینە هەژارە بەردەوام لەژێر ستەملێکردن دابوو لەلایەن کەسانی فەرمانڕەواو کەسانی کاربەدەستی سەرمایەداری زەبەلاحەوە,هەربۆیە لە دەرئەنجامدا ئەو گەل و چینە هەژارانە وە بەتایبەتیش چینی کرێکاران دەستیان نایە ناو دەستی یەکتر و زەنگی ڕاپەرین و شۆڕشیان لێدا لە دژی دەسەڵات داره فاشیزم و دیکتاتۆرەکان,ئەگەر چی دەرئەنجامی بەشێکی ئەو ڕاپەرینانە کە لەمێژوودا هەڵگیرساوە زۆربەیان دەرئەنجامی باشیان هەبووە , وە بەپێچەوانەشەوە هەندێکی تر هیچ گۆڕانێکی ئەوتۆی بەسەر نەهاتبوو.

هەموو گەلێگ لە جیهان بەپێ قۆناغ و بارودۆخە جیاوازەکان زەنگی ڕاپەرین و شۆڕشیان لێداوە لەپێناو سەربەخۆیی و سەقامگیری ئابووری و سیاسی و کۆمەڵایاتی,هەروەها لەنێویشیاندا گەلێکی ستمەلێکراوی گەورەی ئەم گۆی زەویەدا کە بەردەوام لەژێردەستەو چەوساندنەوەدا خۆی بینیوەتەوە ئەویش گەلی (کوردە) ئەو گەلەی کە خاکەکەی دابەش کراوە بۆسەر چوار پارچە…بەڵام لە کۆتایەکانی سەدەی بیستەم لە ڕۆژی 5|3|1991 پارچەیەکی گەلی کورد دەست دەخەنە نێو دەستی یەکترو بڕیاری ڕاپەرین و شۆڕش دەدەن لە دژی دەسەڵاتی دیکتاتۆری داگیرگاری بەعس کە لە شۆڕشەکەیان داوا دەکەن خاکەکەیان چۆڵ بکەن و سەربەخۆ بن خۆیان دەسەڵات داری خۆیان بکەن , چوونکە ئیتر تووڕەیی گەیشتبووە سەر ئێسکەکانی گەلی کورد, ئەو پارچەیەش باشووری کورستان بوو کە یەکەم ناوچەش زەنگەکەی لێدرا شاری(ڕانیە)بوو.

بۆ دواجا توانیان ڕژێمی بەعس شار بەدەر بکەن و خاکەکەیان ئازاد بکەن لەژێر چنگی دووژمنان , ئیتر لەپاش ئازادبوونی پارچەی باشووری کوردستان کە لکێندرابوو بەعێراقەوە کە توانی قەوارەیەکی سەربەخۆ بۆ خۆی درووست بکات و حکومەت و پەرلەمانیش دابمەزرێنێت بەناوی حکومەتی هەرێمی کوردستانەوە, واتە لەوە بەدوادا ئەم پارچەی بۆ خۆی کاروبارەکانی خۆی بەڕێوەدەبات هەروەکو نیمچە

سەربەخۆیەك , بەڵام جیاواز لە سێ پارچەکەی تر کە بەوڵاتانی سوریا و تورکیاو ئێران لکێنرابوون بەردەوام بوون لە ژێر دەستەی ئەو سێ دەوڵەتە .

هەڵبەتە بەشێکی ئەو داگیرکاری و چەوساندنەوەی کورد کە لەبەرامبەری ئەنجام دەدرێت, دەگەڕێتە بۆ نێو خودی یەکڕیزی خۆی چوونکە دەسەڵات دارانی کورد هیچ کاتێك کاریان لەسەر گوتاری یەك دەنگی و یەك هەڵوێستی نەکردۆتەوە , بۆیە بەردەوام دووژمنان زەفەریان بەکورد هێناوە, دیارترین نمونەش ئەوە بوو کە لەپاش چەند ساڵێکی کەم لە درووست بوونی هەرێمێکی نیمچە سەربەخۆ بەڵام نەبوونی یەك دەنگی و گوتاری هاوبەش وای کرد کە دوو هێزی دەسەڵات دار پارتی و یەکێتی بکەونە جەنگ و سەنگەر لەیەکتر ڕابگرن کە ئەو شەڕەش بە شەڕی ناوخۆ دادەنرا, واتە لێرەو دووبارە پرسەکان و دەسکەوتەکانی کورد کەوتنە مەترسیەوە بەهۆکاری کێشەو ناخۆیەکانی نێو ماڵی کورد, هیچ دوور نەبوو کە کورد بەهۆی ئەو جەنگە ناوخۆیەوە ئەو نیمچە قەوارەیەی خۆی لەدەست بدات, بەڵام هەوڵەکانی نێودەوڵەتی وکەش و هەوا سیاسیەکە ڕێگای بەو بارودۆخە نەدا کە جارێکی تر پارچەی باشووری کوردستان بکەوێتەوە ژێر دەستی عێراق وەکو پارێزگایەکی دەرەجە دوو و سێ مامەڵەیان لەگەڵ دا بکات.

ئەگەرچی لە کۆتایی دا جەنگ لەنێوان ئەو دوو هێزە دەسەڵات دارە کۆتایی هات بەڵام ساردی و گرژی و ئاڵۆزی و گوتاری دژ بەیەکیان لەنێوان دا بەردوام بوو.

هەرچەندە لەپاش ڕاپەڕینەوە دەست کرا بەدرووسکردنی پڕۆژە و خزمەتگوزاری بەڵام تەنیا بەوشێوەیەکی لاوەکی بوون بەڵکو بەشێوەیەکی زەق نەتوانراوە سەرجەم ئەو پڕۆژەو خزمەتگوزاریانە پێشکەش بە هاوڵاتیان بکرێت لەلایەن حکومەتی کوردیەوە کە لە پاش ڕاپەرین دامەزرا, لەگەڵ ئەوەشدا کە من تێبینم لەم حکومەتە کوردیەدا کردوە ئەوەیە کە ڕۆژ بە ڕۆژ بناغەی چینایەتی لەنێو کۆمەڵگای کوردی بەرەو زەق بوونەوە دەڕوات لەسەرجەم کەرتەکانی خزمەتگوزاری کەوەکو یەك پێش کەش ناکرێت بۆ سەرجەم تاکەکان.

ئەگەر چی ئێستا پارچەی باشوور بە نیمچە سەربەخۆیەك دادەنرێت جیاواز لە پارچەکانی تر, بەڵام عێراق بەردەوام هەوڵی ئەوە دەدات ئەو پارچە سەربەخۆیەی کوردستان بگەڕێنەتەوە ژێر دەستی خۆی بەهەر ڕێگایەك بێت کە ئەوەش وەکو خەونێکی کوڵاو وایە , بەڵام لەساڵی 2017 کورد بڕیاری ڕیفراندۆمێکی دا کە ئیتر بەیەکجاریەتی ماڵئاوایی لە عێراق بکات, بەڵام ئەو ڕیفراندۆمە شکستی هێناو دەرئەنجامەکەی بووە لە دەستدانی بەشێك لە خاکی کوردستان, بەڵام

خۆی لە بنەڕەتدا ئەو بەشەی کە لە دەستی کورد دەرچوو ناوچە کێشە لەسەرەکان بوون واتە هیچ پەیوەندیەکی فەرمی بەکوردەوە نەبوو بەڵکو بەداخەوە ناوچەیەکە دووژمنان وەکو گورگ چاویان ناوەتە سەری کە هەریەك لە پێکهاتەکانی ئەو ناوچانە دەڵێن: (هی ئێمەیە) بەڵام ڕاستی تەنیا هی کوردەو موڵکی هیچ کەسێکی تر نیە.
پێویستە کورد جارێکی تر ڕاپەرینێکی گەورەتر بکات بەهەر چوار پارچەکەیەوە بۆ درووست بوونی کوردستانێکی گەورەو ئازاد کە لە ژێر چەتری ئاڵای ڕەنگینی کوردستاندا بحەسێتەوە, چوونکە ئیتر ئەو کاتە کورد سەرجەم ماف و دسکەوتەکانی بەدەست دەهێنێت.

کورد بڕیاری داوە تێنەگات! … د. زاهیر سۆران

کورد وتەنی: لەکانی درەنگیان پێچووە ، لە ڕێگە ڕادەکەن!
سەعید گەوهەر خوای لێخۆش بێت، دەیوت:
کورد گوێناگرێت و تەنیا بۆ دوو شت بەکاری دەهێنێت ، گوارەو عەینەک !

وەک دەڵێن ٣ جۆر مرۆڤ هەیە:
١-مرۆڤێک بڕیاری داوە تێ نەگات. (ئەم جۆرە کەسانە بڕیاریان داوە لە هیچ تێ نەگەن).
٢-مرۆڤێکی دیی بڕیاری داوە کەم (بە ئاستەم) تێ بگات. (ئەمانە بە رێژەیەکی بەرز ناتوانن تێبگەن و دوو دڵن).
٣-مرۆڤی سێیەمیان بڕیاری داوە تێ بگات. ئەم جۆرە مرۆڤانە بەماندوو بوون و شەونخونی کێشان هەوڵ دەدەن هەلومەرجەکان بقۆزنەوە و تێ بگەن!
قوربانتان نەبم! بەبێ زوویر بوون و ناوناتۆرە داهێنان (کورد چیکلدانەی بچووکەو داهێنەری تێکشکاندنی یەکدییە) لە یەکتری ئێمە (حەج و بەگی هی خۆمانە) هەروەك رووداو دەڵێ یەکەمی بێ ڕکەبەرین ، واتە جۆری یەکەمین! ئێمە نەخۆشییەکەمان نەبووە بەڵکو بۆمانیان هێنا یان ئەوەتە بۆمان دەهێنن کە پێی دەڵێن نەخۆشی هاوردە ، نەگبەتییەکە لەوەدایە ئێمەی کورد بەردەوام بە هەموو شتێك

گاڵتەمان پێ دێت و دەڵێین : فشەیە.
توخواکەتان چەند کەس هەوڵی داوە لەمێژووی پڕخەبات و قوربانی و ئەنفال و کیمیاباران و کۆڕەو هەموو نەهامەتییەکانی دی ئەم نەتەوەیە وانەیەك وەرگرێت و لێی تێبگات (بە پەنجەی دەست دەژمێردرێت).
پاش ڕاپەڕین دەستەڵاتدارانی کورد کامیان هەوڵیاندا لە ئازادی و دیموکراتی و پەرلەمان و ئەرکی سەرشان و هەست بە لێپرسینەوەو مافی مرۆڤ و بەسەرکردنەوەی کەسوکاری شەهیدان و بێدەرەتانی ئەم میللەتە بەسەر بکاتەوە یان شەڕی دەروونی و نائارامی قەیرانە یەك لەدوا یەکەکان کە بەرۆکی کوردی دەگرت بڕەوێنێتەوە بەدەگمەن کەسانی گونجاو بۆ شوێنی گونجاویان داناوە تاد… یان شەوو ڕۆژیان خستە سەریەك و هەوڵیاندا بۆ دروستکردنی دەوڵەتێکەیەك ؟ میللەت دەڵێت : هەوڵیان دا بۆ خۆیان .

پاش ڕێفراندۆم کام سەرکردە بوێرانەو (غاندی) ئاسا بەردەوام هەوڵیاندا بۆ بەدیهێنانی ئەو خەونە دێرینەی کورد (دەوڵەتی کوردی) کە لەم ١٠٠ ساڵەی ڕابردوودا زێدەترلە نیو ملیۆن کوردی نەگبەتی لەبیرچووی کردە سووتەمەنی و وەك تۆی بن گڵم لەدەستمان چوون .
با ئیمڕۆشی لەسەر بێت کە یەکێك لە مەترسیدارترین نەخۆشی بەرۆکی پێگرتووین بەڵام ئێمە هەر وەك جاران چۆن شەڕی خۆتڕێنمان کردووە (پێشمەرگەی باش بووین) ئێستاش بە کەللەی ڕەقییەکەی جاران و بەردەوام خەریکی هاوار هاوارو سەرچۆپی و هەلهەلەی عارەبین وادەزانین بەو بۆچوونە هەڵەیەی خۆمان کە وەك (و□زارەیەک) وەهمێك بۆ خۆمانمان دروستکردووەو کە وای تێ گەیشتووین (هە‌موو دونیا هەڵەیە و ترسنۆکە) هەرخۆمان بەڕاست دەزانین وخۆمان کردۆتە سووری بەرلەشکری کارەسات و نەگبەتی و لەناو بردنی خۆمان بە دەستی خۆمان و فیتی بێگانە خۆمانی پێ فریو دەدەین.
ئا لەم سات و کاتەدا زۆربەی زۆرمان ڤایرۆسی کۆرۆناو دینی ئیسلامی پیرۆزی وەك چێشتی مجێور تێکەڵی کردووە، دەرئەنجامەکەشی باش نییە و باشیش نابێت لەوانەیە فرە خراپ بەسەرماندا بشکێتەوە ئەو کاتە گەر بتوانین خۆمان لەسەر پێ بگرین ئەوسا دەبێت کاڵەك بە ئەنێ بشکێنین لەبەرئەوەی هەر کاتێك دیین تێکەڵ بە زانست و حوکم کرا کارەساتی دێتەزێن و نەگبەتی بەدواوەیە و لەبەرئەوە دەبێت حکومەت بە جورئەت بێت و بڕیاردەر بێت نەك ئەم و ئەوکاریگەری بکەنە سەر کۆمەڵگا وهەرزەکارەکان فریو بدەن و بە هەڵەدا بیابەن ، گەرم و گووڕترین نمونەو بەڵگەی بڵاوبوونەوەی ڤایرۆسەکەیە لە کوریای باشوور .

ئەم وڵاتە یەکێکە لە دەوڵەتە نمونەییە پێشکەوتووە پیشەسازییە سەرکەوتووەکانی دونیا . کاتێك ڤایرۆسی کۆرۆنا گەیشتەوڵاتەکە کۆمەڵێکی سنووورداری دیندار بوونە هۆی تووشبوونی نزیکەی ٤٠٠٠ کەس، کاتێك حکومەت پێیزانی کارلەکار ترازا بوو هەرچەندە دواتر سەرکردە ئایینیەکە بە بەرچاوی کامێراکانەوە داوای لێبوردنی لە میللەتەکەی کرد بەڵام درەنگ بوو لەبەرئەوە داواکاری گشتیی وڵاتەکە سەرکردەکەی تۆمەتبارکرد بە فریودان و ڕێگرتن لە ئەنجامدانی کاری کارمەندانی خۆپاراستن و هۆشیارکردنەوەی تەندروستی و بڕیارە بیدەنە دادگا.
هاوڵاتیانی بەرێز، ئەم ڤایرۆسە هیچ پەیوەندییەکی بە هیچ دینێك و نەتەوەیەك و بیروباوەڕێکەوە نییە، تەنانەت بۆ ئایینی ئیسلامی پیرۆزەوە مزگەوت داخستن و نەمانی پرسەو گرتنەبەری ڕێوشوێنە تەندروستییەکان، تەنیا بۆ ڕێگرتنە لە بڵاوبوونەوەی ڤایرۆسەکە (لەوشوێنانەدا خەڵکی لە پاڵ یەکدان، ئەوەش مەترسییەکەیە) بەڵکو پەیوەندی هەیە بە چۆنییەتی پەتازانی ڤایرۆسەکە، خۆپاراستن لە ڕێگاکانی بڵاوبوونەوەو نێزیك نەبوونەوە لە کەسانی گومانلێکراو یان تووشبووەوە . هەموو ئاینەکان جوانن بە مەرجێك ئایین بۆ مەبەستی تایبەتی یان شەخسی بەکار نەهێنرێت ، نموونە و بەڵگەش کۆریا بوو. لەبەرئەوەی مەترسی کۆنترۆڵ نەکردنی ڤایرۆسەکە لە ئارادایە چونکە لای خۆمان لەسەرەتای بڵاوبوونەوەیدایین و دەبێت ئەو ڕاستییە تێبگەین و بزانین کە هەرێم دەوڵەتی چین، ئێران، ئیتالیا، کۆریاو ئیمارات نییە کە شەوو ڕۆژ بە هەموو توانای زانستی و بودجەکانیانەوە ناتوانن ڕێگە لە تووشبوونی هاووڵاتیانیان بگرن.

تکا دەکەم بۆ دواجار لە کەلی شەیتان وەرنە خوارەوەو هەوڵ بدەن تێبگەن دوژمنێکی نەناسراوی نەبینراو لە نێوماندایە خۆتان لە یەکتری بە دوور بگرن، با هەرکەس لەشوێنی خۆیەوە خودا پەرستی خۆی بکات خودا هەموومان دەبینێت پێویستی بە خۆ ریزکردن، خۆ دەرخستن ، هاوار هاوار ، وێنەوگرتن و سێلفی نییە بەڵکو پێویستە دڵ و دەروون و ویژدانی خۆتان پاك رابگرن بەبێئەوەی زیان بەکەسانی دیی بگەیەنێت واتە تووشی ڤایرۆسەکەیان بکات. لەبەرئەوەی ئەم حکومەتەی ئێمە هیچ توانایەکی دارایی ، پسپۆری خۆپاراستن ، سەنتەری دەستنیشانکردن و کۆنترۆڵکردنی نەخۆشییەکان (پرۆژەیەکە زێدەتر لە ٩ ساڵە لە ئەنجومەنی وەزیرانی حکومەتی کوردستان فڕێ دراوە) و تەنانەت وکەلوپەلی پزیشکی پێویستی لەبەردەستدا نییە (ئەوان خەریکی شتێکی ترن) تا تووش نەبووین با سەرمان بپارێزن با خۆمان خەریکی خۆپاراستنی خۆمان بین بۆئەوەی دوایی وەك (چین و ئێران)

مان لێ نەیەت خۆشەویستەکانمان بکەونە سەرشەقامەکان و تەنانەت نەتوانین لاشەکانیان کۆ بکەینەوە !

د. زاهیر سۆران
پسپۆری نەخۆشییە درمییەکان و گشتییەکان – سلێمانی
٧ی مارس ٢٠٢٠

قایرۆسی دۆلارۆنا … نەوزاد بەندی

وەریگرن ..
لەو دەملیارەی
ئەوروپا .. بەشی خۆتان ..
بیخەنە سەر ئەوانی تر ..
بۆ دۆلار چرکەیەک ناژین ،
کە کۆرونایش ملی شکان ،
ئەبنە تیری کەوانی تر ..
وەریگرن ..
چونکە ئەوە ،
لە مێژە بە دۆلار نەبێ ،
هەناسەتان بۆ نامژرێ ..
ئەزانی لەوەتەی هاتوون
لەبەر دۆلار
خوێنی ڕەش و
ڕووت و هەژار ،
بە حەق و ناحەق ئەڕژرێ ؟
ئەزانی ئەوە موعتادی
دۆلار و یۆرۆی
حازرین ؟
وا ڕاهاتوون ..
وەریگرن ..
گەر سەری گرت ،

سەری گرن ..
گەر بەری گرت ،
هەڵیگرن ..
وەریگرن ..
ئیتر هیچ کێشەمان نییە ،
تەنها ئەفسانەی
عەنتەری کۆرۆنا و
بەس ..
وەریگرن ..
بەڵکو ئەمە خوایە ببێ
به دواقەپاڵی
تاڵانی و ..
بێنن هەرەس..

وەریگرن ..
ئەوە تاکە پیشە و
ئیش و
بەهرەتانە ،
هەم لەئێستا و هەم لە کۆنا ..
ئەوەیش ماک و نیشانەیە
هی ڤایرۆسی
دۆلارۆنا ..

دوو هۆنراوە بۆ منداڵان … عەلی حەمەڕەشید بەرزنجی

خاوێنم

هەتا خـــــاوێن بم
کردوومە بــــە خوو
وەکـــــو پێویستی
ڕۆژانـــــــە زوو زوو

بە ڕاگرتنی
پاکیی جەستەی خۆم
دەم دەستەکانم
بە سابون دەشۆم
...

سابون

من سابونم کەف دەکەم.. بە پاکیی هەوڵدەدەم

چەک و میکرۆب و پیسی... ڕادەکەن کە منیان دی

لەگەڵ ئاو دا دوو هاوڕێین... بەیەکەوە بەکار دێین

تا لە نەخۆشی دوور بن... دڵخۆش و ڕومەت سور بن

بە سابون دەستتان بشۆن... پاشان بۆ خواردن بڕۆن

من هەی خاوەنی ئێوەم... بۆ خزمەتتان بەڕێوەم

2020/2/26
عەلی حەمەڕەشید بەرزنجی